

Marek 8,27-38

Ježíš se svými učedníky vyšel do vesnic u Cesareje Filipovy. Cestou se učedníků ptal: **Za koho mě lidé pokládají?** Řekli mu: **Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše a někteří za jednoho z proroků.** Zeptal se jich: **A za koho mě pokládáte vy?** Petr mu odpověděl: **Ty jsi Mesiáš.** Prikázal jim, aby nikomu o něm neříkali. A začal je učit, že Syn člověka musí mnoho trpět, být zavržen od starších, velekněží a zákoníků a třetího dne vstát. Petr si ho vzal stranou a začal ho kárat. On se však obrátil, podíval se na učedníky a pokáral Petra: **Jdi mi z cesty, satane; tvé smýšlení není z Boha, ale z člověka!** Zavolal k sobě zástup s učedníky a řekl jim: **Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. Co prospěje člověku, získá-li celý svět, ale ztratí svůj život? Zač by mohl člověk získat zpět svůj život? Kdo se stydí za mne a za má slova v tomto zpronevěřilém a hříšném pokolení, za toho se bude stydět Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly.**

V našem textu učí Pán Ježíš své posluchače o svém utrpení a o následování. Petr jako žák v jedné otázce obstojí na výbornou, v druhé propadá. Výborně odpovídá na otázku, kdo je Ježíš: **„Ty jsi Kristus, Mesiáš.“** Tu je mu dáno jako prvnímu z lidí poznat a vyslovit tajemství Ježíšova bytí. Kristus znamená Bohem posvěcený vysvoboditel, spasitel, Král králů a Pán pánů. Ale když Ježíš řekne o sobě: **„Syn člověka musí trpět, být zavržen a třetího dne vstát“**, tak Petr dotčeně „vyletí“ a začne to Ježíšovi rozmlouvat. Je to pořád ještě ten starý Šimon, normální člověk jako my. Ani my nespojujeme sami od sebe slávu s utrpením, zavržením a smrtí. Kristus znamená pro nás postavu plnou božské slávy a moci. Vítězného bojovníka, Soudce nade všemi sedícího po pravici věčného Boha.

To je ale jen lidské smýšlení. Kristus nepřišel, aby soudil, ale aby spasil; ne aby si nechal sloužit, ale aby sloužil; ne aby byl bohatý, ale chudý; ne aby zatracoval lidské duše, ale aby je vykoupil. Takový obraz Ježíše Krista nám evangelia podávají od začátku: narození z prosté dívky Marie v ubohých jeslích; útěk před Herodem, mládí v rodině tesaře z Nazaréta; křest v Jordáně vedle mnoha hříšníků, volba učedníků z obyčejných rybářů, mocná slova a činy na izraelském venkově, stolování s hříšníky a prostitutkami. Mělo by nám dojít, že toto všecko není náhoda, ale záměr. Ale my se to snažíme přehlédnout a přeskočit to ponížení a zavržení od významných lidí tehdejší doby, chceme rychle přejít pašije a přeskočit kříž a rychle dospět ke vzkříšení a oslavení.

To lidské smýšlení se táhne celou historií církve. O kříži se sice káže, kříž visí v mnoha kostelích, téma ukřižování zpracovali nesčetní malíři. Ve skutečnosti ale církev a křesťanstvo prahne po moci, slávě, po světském vlivu; vždyť je to lidské. Jak jinak chcete získat co nejvíc lidí pro církev a pro víru? Výsledkem je však lidové křesťanství, které neklade nároky na následování Krista v utrpení, v zavržení a v nesení kříže. Jen výjimeční lidé v dějinách pochopili, že věřit v Krista znamená následovat ho se všemi riziky. Byli to řádoví bratři a sestry stojící v opozici vůči zesvětštlému papežství, byli to ale také reformátoři a jejich následovníci. Martin Luther učil, že jedním z podstatných rysů církve je ochota trpět. Současný trend umenšování církve nemusíme chápat tragicky jako konec křesťanství, ale pozitivně vzato je to šance církev očistit. Také proto, že do ní nikdo nepřichází kvůli společenskému prospěchu; ta motivace křtu dnes zase může být především skutečné následování Krista se všemi důsledky.

Odvádět Ježíše od Bohem určené cesty kříže je dílo satanské. Proto Ježíš nazývá Petra satanem, svůdcem. Satan lidi svádí z cesty víry a pokouší je, aby si ulehčili život podle lidských představ. Když ale Kristus říká: **„Jdi za mnou, satane“**, tak tím dává Petrovi a dalším šanci. Ježíš odolá pokušení sejít z cesty, na kterou ho vede božská nutnost, lépe řečeno Boží láska ke světu. Je to cesta zavržení, utrpení a kříže. A Ježíš na ni zve další lidi: **„Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne.“** Ježíš dává každému učedníku naprostou svobodu volby: Kdo chce! Na druhou stranu však říká, že následování není možné bez sebezapření a nesení kříže. Takže

ti, kdo se ještě nerozhodli pro křesťanství, i ti, kdo jsou křesťany tak nějak napůl, stojí před rozhodnutím. Protože křesťanem není možné být bez podobnosti s Ježíšem a jeho údělem. Není možné být křesťanem bez následování se všemi důsledky a riziky. To by bylo něco podobného jako vlastnit letadlo a sedět v něm jen na letišti; nebo koupit si lyže a výbavu a trénovat jen doma na koberci. Podobně je tomu s papučovým křesťanstvím, v němž převládá pohodlnost a lhostejnost.

Následování znamená sebezapření. Ne má vůle, ale tvá vůle, Bože, ať se stane. Nežiji už já, ale žije ve mně Kristus. Toto ale není možné bez Boží pomoci. K tomu Bůh sesílá Ducha svatého; nevíš, odkud přichází a kam směřuje, ale víš, že mění tvůj pohled na svět, tvé pořadí hodnot, tvoje zájmy a cíle. Zapření sebe sama znamená nové narození. „Kdo je v Kristu, je nové stvoření. Co je staré, pomínulo, hle, je tu nové.“ To nové je, že člověk už nesmýšlí podle starého Adama, ale podle Boha. Nebude Kristu rozmlouvat jeho cestu, ale přidá se k němu a bude ho následovat.

Následování znamená vzít na sebe svůj kříž. Každý člověk nese nějaký kříž: Tělesné nebo duševní vady, neuspokojivých mezilidských vztahů, kříž smutku, samoty, nepochopení. Tím se myslí tíha spočívající na lidských bedrech z důvodu lidské křehkosti a smrtelnosti. Ježíš ale myslí na jiný kříž; a to ten, který vzniká z našeho rozhodnutí pro Kristovu cestu. Kříž odpustit svému viníkovi, kříž poslušnosti Božích přikázání, kříž sebekázně, kříž neporozumění a posměchu od těch, kdo naši víru a oddanost Kristu nechápou. Vezmi na sebe svůj kříž, že jsi jiný než většina, protože se řídíš Kristovým slovem a jeho příkladem.

Nebot' kdo by chtěl zachránit svůj život, ten o něj přijde; kdo však přijde o život pro mne a pro evangelium, zachrání jej. Jeden farář vyprávěl, že za ním v době protináboženského tlaku přišla matka jednoho dítěte s otázkou: Pane faráři, není vlastně pro moje dítě daleko lehčí nebýt křesťanem než jím být? Samozřejmě, že je to jednodušší řešení. Ale Ježíš to staví existenciálně: Zachránit si život za cenu odřeknutí se Krista vede k opačnému efektu – ke ztrátě života. A obětování života pro Krista a evangelium znamená záchranu života. V původním textu je místo slova „život“ výraz „duše“. Člověk může žít i bez Krista, ale do jisté míry se stává tělem bez duše. Záchrana života znamená zachování duše, toho vnitřního člověka, který je schopen přejít ze smrti do života. Následovat nebo nenásledovat Krista má tedy dopad nejen časný, ale věčný. A to by mělo všechny posluchače vést k důkladnému rozmyšlení. Tady se jedná o hamletovskou alternativu být či nebýt z hlediska věčnosti. Zdánlivě malé věci z přítomnosti budou mít nedozírný dopad v budoucnosti. „**Kdo se stydí za mne a za má slova v tomto zpronevěřilém a hříšném pokolení, za toho se bude stydět Syn člověka, až přijde v slávě svého Otce se svatými anděly.**“ Stydět se za trpícího, zavrženého a ukřižovaného Krista – to je přece příběh Petřův, když ve velekněžově dvoře třikrát zapřel: Neznám toho člověka! Když zapřel Petr, co teprve my! V tomto světě, kde sláva, peníze, úspěch, pohodlí, vnější krása vytvářejí ideál lidství, není snadné se nejen slovy, ale především celým životním zaměřením odlišovat. Nejednou jsme v pokušení se stydět. Věřme, že i nám, nehodným následovníkům, bude popřána milost, jakou dostal Šimon Petr po Ježíšově zmrtvýchvstání.

Možná se nám zdá, že tato slova vyjadřují pro nás nesplnitelné nároky. Následování v sebezapření, s křížem navíc vedle křížů mnoha problémů, s rizikem ztrát od lidí i zavržení od Boha, když se budeme stydět? Můžeme při nárocích následování očekávat také nějakou odměnu a posilu? Tou největší je skutečnost, že na cestě následování je Kristus stále před námi; ale víc: on se nám cele dává. Mít Krista, být skryt v Kristu; tu se vytváří úžasné duchovní spojení, které nic na světě ani na nebi nemůže přetrhout. V tom je veliká, s ničím nesrovnatelná radost. Vzpomeňme na mučedníky, kteří se v utrpení a umírání radovali, protože jim bylo dáno vidět Krista, vidět sebe sama na cestě k němu. Ne každému je ale dána tatáž mystická zkušenost spočinutí v Kristu. Jsou to spíš výjimky. Naše mateřská církev Jednota českých a moravských bratří se v 16. století odvážila stanovit takové dosti lidské dělení věřících na začátečníky, pokročilé a směřující k dokonalosti. To dělení stálo nepochybně na slovech i skutcích. Ale Jednota nikdy neřekla, že ti nebo oni mají u Boha přednost. Všichni se můžeme s jistotou odvolávat na jedinou věc: Na Boží milost. Ať následujeme Krista s těžkým křížem nebo jen kulháme a vzdycháme někde pozadu, máme stejnou naději, že Pán je s námi a že nás neopustí ani se nás nezřekne: Protože nás miluje jako své vlastní sestry a bratry, pro nás zapřel sám sebe, nesl kříž a třetího dne vstal. Pro nás i pro další, kteří ještě mají uvěřit v jeho jméno. Amen

Modlitba M. J. Husa: Nejsladší Kriste, táhni nás slabé za sebou, poněvadž když ty nás nepotáhneš, nemůžeme tě následovat. Dej statečného ducha, aby byl pohotový, a je-li tělo mdlé, ať předchází, prostředkuje i následuje tvá milost, protože bez tebe nemůžeme činit nic...Dej ducha odhodlaného, srdce nebojácné, víru pravou, naději pevnou a lásku dokonalou, abychom pro tebe nasadili nejtrpělivěji a s radostí svůj život. Amen

* Čtení: Ž 73,1-12.23-28 * Poslání: 2Tm 1,8-12 * Písně: 441, 684, 470, 697, 550

jh

Vstupní modlitba

Chválíme tě, Trojjediný Bože. Ty jediný jsi svatý, spravedlivý, nesmrtelný, spolehlivý ve své lásce. Chválíme tě, žes stvořil všechny věci viditelné i neviditelné. Chválíme tě, žes nezavrhl hříšného člověka, ale pro jeho spasení jsi obětoval svého jednorozeného Syna. Chválíme tě, že Duchem svatým stále působíš obnovu a probouzíš víru v lidských srdcích. Jak veliký je to div, že jsi mezi námi a že my se smíme v tomto shromáždění dotýkat nedotknutelného, nahlížet za oponu časnosti do věčnosti. Rozjasni prosíme záři věčnosti nad našimi životy, cestami, plány, slovy i skutky. Ať poznáme, co má smysl a co je marné. Ať se rozhodneme pro dobro a opustíme zlo. Ať se rozhodneme pro Ježíšovu cestu oběti, smíření a lásky, ať najdeme odvahu zastávat se pravdy a jít třeba i proti proudu. Tvé slovo je pravda. Dej, ať se ho držíme, neboť kdo se drží nepomíjejícího, ten trvá na věky. Prosíme, Otče, sešli nám i dnes své občerstvující slovo a připrav Duchem svatým náš rozum, cit i vůli tak, abychom nebyli jen posluchači, ale také činiteli tvého slova. Vyslyš nás pro přímlovu našeho Pána Ježíše Krista. Amen

Přímlovná modlitba

Dnes se chceme přimlouvat především za staré lidi.

Za ty, kdo jsou ještě ve svých domovech, ale obávají se budoucnosti, že už na to nebudou stačit a budou muset do ústavu.

Za ty, kdo jsou v penzionech a domovech ve stáří. Dávej jim na každý den strážné anděly, kteří by jim pomáhali s porozuměním a dodávali jim chuti být aktivní a neupadnout do apatie.

Prosíme za děti a vnoučata, aby si na své rodiče a prarodiče udělali čas a dokázali jim odplácet dobrým za vše dobré, které od nich sami dříve přijali.

Prosíme za ty, kdo jsou v nemocnicích – dávej jim naději; uč je radovat se z každého nového dne, z každého zlepšení stavu, z každého dobrého slova.

Prosíme za lékaře, sestry a zdravotnický personál – dávej jim trpělivost a potřebnou míru citlivosti a opravdové lidskosti.

Prosíme za církev a její služebníky, aby konali věrně svoji službu u nemocných a umírajících a přinášeli jim světlo tvé blízkosti a spásy.

Prosíme za mladé lidi, aby si svých starších sousedů a spoluobčanů více vážili, byli ochotni jim naslouchat a také pomáhat.

Ve jménu Ježíše Krista, který nás naučil k tobě takto společně volat: Otče náš...